

Odysseuksen harharetket

näytelmä

Roolit

ODYSSEUS Nasser

PENELOPE Petra

TELEMAKHOS Daniel

TOVERI 1 Siiri

TOVERI 2 Leo

KERTOJA 1 Suri

KERTOJA 2 Anna

KERTOJA 3 Neea

KOSIJA 1 Jimi

KOSIJA 2 Olavi

KOSIJA 3 Rasmus K.

MERIMIES 1 Eetu

MERIMIES 2 Aleks

MERIMIES 3 Eemi

MERIMIES 4 Saaga

KIRKE Venla

KIRKEN PALVELIJATAR 1 Clarissa

KIRKEN PALVELIJATAR 2 Olivija

SEIREENIT (Kirke ja palvelijattaret, kertojat)

KYKLOOPPI 1 Eino

KYKLOOPPI 2 Aatu

KYKLOOPPI 3 Rasmus T.

Puhekuoro

Huilistit

I näytös

1. kohta

- KERTOJA 1 Me kerromme teille tarinan merestä.
Merestä on monia tarinoita,
mutta tämä on niistä kaikista suurin.
- KERTOJA 2 Tämä tapahtui kauan sitten
kauan ennen kuin teitä oli
kauan ennen kuin meitä oli
toisina aikoina
maassa, joka oli kaukana täältä.
- KERTOJA 3 Mutta meri oli. *(meren kohinaa)*
Meri on aina ollut.
Katsokaa! Simpukka! *(osoittaa simpukkaa)*
Se syntyy merestä...
- KERTOJA 1, 2, 3 Katsokaa! Simpukka!
Se on meri,
joka syntyy simpukasta,
joka syntyy merestä.
- PUHEKUORO Retkiä miehen kekseliään, runoneito sa kerro!
Kansat, kaupungit monet nähdä hän sai.
Tavat oppi, sai tuta tuskaa mont' ulapoilla,
kun eest' oman hengen taisteli.

Noistapa meille Zeun tytär taivahinen tarinois'.
Vaan kera vuosien vyöryvien jopa aika,
se joutui, kodin, Ithakan oli jälleen saava hän nähdä.
Mutt' ei ohi vaarat olleet ees siellä.
- KERTOJA 1 Ja nyt tarina alkaa.
Olipa kerran poika.
Poika asui meren rannalla,
hänen kotinsa oli saarella.
Ja ympärillä... niin kauas kuin silmä kanto
oli merta.
- KERTOJA 2 Pojan saari oli nimeltään Ithaka,
- KERTOJA 3 ja se poika
oli Telemakhos.

2. kohta

Tapahtuu rannalla, josta on kaunis näkymä kimaltavalle merelle. Penelope ompelee keskittyneesti ja Telemakhos tähystelee merelle. Hän huomaa simpukan.

TELEMAKHOS	Äiti, katso, simpukka!
PENELOPE	Katsos vain.
TELEMAKHOS	Ethän sinä katsonut!
PENELOPE	Minä teen työtä, Telemakhos.
TELEMAKHOS	Aina sinä teet työtä.
PENELOPE	Työtä on tehtävä
TELEMAKHOS	Senkö takia, kun isä on pois?
PENELOPE	Niin, tietysti.

3. kohta

Telemakhos kävelee hieman edemmäs rannalla kädet puuskassa. Hän potkiskelee pieniä kiviä tieltään harmistuneena. Hänen toverinsa tulee vastaan.

TOVERI 1	Mikä sinulla on, Telemakhos?
----------	------------------------------

Telemakhos poimii käteensä pienen kiven ja heittää kiven kauas merelle suutuksissaan.

TOVERI 2	Onko sinun isäsi vieläkin poissa kotoa?
TELEMAKHOS	On, mutta hän tulee takaisin. Minun äitini sanoo niin.
TOVERI 1	Koska hän tulee?
TELEMAKHOS	Sitten, kun sota loppuu.
TOVERI 2	Mutta sotahan on nyt lopussa!

Telemakhos ilahtuu.

TELEMAKHOS	No sitten isä on varmasti kotimatalla
TOVERI 2	Kerro meille isästäsi, Telemakhos.

Telemakhos vilkaisee Penelopea. Penelope kerää ompeluksensa ja menee.

TOVERI 1	Kerro nyt!	
TELEMAKHOS	Tiedättekö, mitä isä aina sanoo?	
TOVERI 2	Ei, kerro meille.	
TELEMAKHOS	Näin hän sanoo: ”Se, joka jaksaa nostaa kokonaisen laivan on harvoin merimiehistä parhain. Ei, paras merimies on se, joka ei koskaan putoa veteen.”	
TOVERI 1	Jaaha.	
TELEMAKHOS	Tiedättekö te, mitä muuta isä sanoo?	<i>(innostuu)</i>
TOVERI 2	En tiedä.	
TELEMAKHOS	Tällä lailla hän sanoo: ”Ei sitä koko ajan tapella tarvitse!” ...ja silti hän meni sotimaan. Hänen oli pakko, niin Penelope sanoo. Hänen oli pakko lähteä maahan, missä purot virtaa maitoa ja mannaa...	<i>(vakavoituu)</i> <i>(haikeasti)</i>
	Minun isäni osaa monta tarinaa! Jumalista, kultaisista aarteista ja merestä.	<i>(taas innostuu)</i>
	Odysseus, se on minun isäni nimi. Hänen laivassaan on suuri, valkoinen purje ja jossakin hän on, merellä.	<i>Merimiehet esiin</i>

4. kohtaus

*Merimiehet ja Odysseus ovat hiipineet paikoilleen, ollaan laivassa rannattomalla ulapalla.
Merimiehet luuttuavat kantta ja nostavat purjetta.*

- MERIMIES 1 Odysseus, onko totta, että sota on lopussa?
- ODYSSEUS On. Sota on lopussa.
Sotamiehiä ei enää tarvita.
Tarvitaan talonpoikia, tarvitaan kalastajia,
työläisiä tarvitaan. Mutta ei sotilaita!
Ja me – me voimme taas ryhtyä merimiehiksi.
Voimme purjehtia vihdoin kotiin. Kotiin! Ithakaan!
- MERIMIES 2 Koska lähdetään?
- MERIMIES 3 Nyt!
- ODYSSEUS Odottakaahan. Siitä tulee pitkä matka. Meidän pitää olla viisaita ja
varovaisia. Meri on vaarallinen!
- Kaikki merimiehet nauravat.*
- MERIMIES 3 Mikä kapteeni se sinä olet, kun merta pelkää?
- MERIMIES 4 Oikea kaarnalaivan kapteeni! *(kiusoitellen)*
- ODYSSEUS Älkääpä soittako suutanne!
Luuletteko olevanne suurempia kuin meri?
Ehei, veikkoset, kyllä meri on joka iikkaa suurempi!
Ja meressä asuu yhtä jos toistakin väkeä...
Oijoi, jospa tietäisitte, pojat!
On merihirviöitä. Merinoitia. Yksisilmäisiä jättiläisiä.
Ja on petolintuja, joilla on naisen kauniit kasvot.
- MERIMIEHET 3 ja 4 Ääh, ei kai sentään sellaisia ole?
- ODYSSEUS Otetaanpa esimerkiksi Kirke. Noita, mikä noita!
Hyvin kaunis katsella, vaan julma ja juonikas mieleltään.
Meren kaukaisimmasta syöveristä hän saa voimansa.
Ja kerrotaan... *(madaltaa ääntään)*
...että hän voi loitsullaan muuttaa miehet sioiksi.
- MERIMIES 4 Vaikea uskoa. *(epäillen, mutta hieman jo huolestuen)*
- ODYSSEUS Usko pois vain. Se voi sinut vielä pelastaa!
Ja yksi asia teidän kaikkien on muistettava.
Se, joka jaksaa nostaa kokonaisen laivan,
on harvoin merimiehistä parhain. Ei...
- MERIMIEHET *(keskeyttävät kuorossa)*
”Paras merimies on se, joka ei koskaan putoa veteen!”
- MERIMIES 1 Sen sinä olet sanonut vaikka kuinka monta kertaa.

MERIMIES 2 Jankutat aina yhtä ja samaa

MERIMIES 3 Ei kai ole mikään häpeä olla vahva?
Koetelkaa vaikka! (esittelee hauksiaan)

MERIMIES 4 No entä minun lihakseni! (alkaa vertailla omiaan)

MERIMIES 1 ja 2 Meille ei pärjää kukaan! (vääntävät kättä)

Merimiehet mittelevät voimiaan ja ajautuvat painiin, jossa 3 ja 4 putoavat laidan yli veteen ja 1 ja 2 auttavat heidät takaisin laivaan. Merimiehet eivät ole pahoillaan vaan nauttivat pikku nujuamisesta.

MERIMIES 3 Sepä virkisti! Ja nyt lähdetään purjehtimaan!

ODYSSEUS Mihin suuntaan?

MERIMIES 3 Tuonne päin tietenkin! (osoittaa suunnan)

MERIMIES 2 Eipä kuin tuonne. (osoittaa vastakkaisen suunnan)

MERIMIES 1 Eteenpäin! (viittilöi kohti yleisöä)

MERIMIES 4 Oletteko te hulluja kaikki?
Ja merimiehiksi kutsuttu itseänne.
Ithaka on tuossa suunnassa! (osoittaa vielä yhden uuden suunnan)

Merimiehet katsovat hämmentyneinä ja neuvottomina Odysseukseen.

ODYSSEUS En tiedä minäkään.
Mutta aion ottaa siitä selvää.
Näettekö tuon säkin?
Näettekö, että sen sisällä liikkuu?
Tiedätekö mitä minulla siellä on?

MERIMIEHET Ei. (pudistelevat päitänsä)

ODYSSEUS Se on ithakalainen lokki. Otin sen mukaan lähtiessämme. Nyt minä avaan säkin suun ja päästän lokin vapaaksi. Minnehän se lähtee, mitä luulette?

MERIMIES 1 No nyt minä käsitän. Takaisin Ithakaan!

Odysseus avaa säkin suun ja esille lennähtää lokki. Lokki on valkoinen silkkiliina, jota merimies 2 lennättää ilmassa liehutellen näyttämön poikki. Telemakhos on tullut rantaan tähyilemään. Hän näkee lokin, osoittaa sitä ja hymyilee. Lokki lentää Telemakhoksen käsiin.

TELEMAKHOS Lokki! Se tuli mereltä.
Minun luokseni se tuli.
Minun oma lokkini.

5. kohta

Odysseus ja merimiehet ovat hiipineet pois näyttämöltä. Telemakhos silittää lokkia sylissään.

Kosijat tulevat näyttämölle Telemakhoksen takaa. Kosija 1 kurkistaa lintua pojan olan yli.

Penelope on tullut saliinsa ompelemaan.

KOSIJA 1 Onpa komea lintu. Näytäpä!

TELEMAKHOS Se on minun lokkini
Et sinä saa siihen koskea.

KOSIJA 1 Hmph. Onko äitisi kotona? *(rypistää kulmiaan, tuhahtaa)*

TELEMAKHOS Ei. *(maleksii pois)*

Kosija 2 huomaa Penelopen.

KOSIJA 2 Kas, päivää Penelope!

PENELOPE Päivää.

KOSIJA 3 Onpa sinulla hieno näköala täältä ylhäältä.
Sinähän näet koko aavan meren.

KOSIJA 1 Mutta laivoja vain ei näy... tänäänkään. *(merkitsevästi, painokkaasti)*

Penelope ei vastaa, ompelee vain.

KOSIJA 1 Tyhjä se on, meri.

Penelope ei vastaa. Kosijat vilkuilevat toisiaan.

KOSIJA 2 Hmm... Et sinä sattumalta ole kuullut siitä miehestäsi,
mikäs hänen nimensä olikaan...

KOSIJA 3 Odysseuksesta!

PENELOPE En. *(jatkaa työtään)*

KOSIJA 1 Hän on ollut pitkään poissa.

KOSIJA 2 Eiköhän tuo liene ollut sotimassa jo kymmenen vuotta ainakin.

KOSIJA 3 Liekö enää hengissäkään koko mies.

Penelope ei vastaa, ompelee vain. Kosija 1 turhautuu ja tiuskaisee.

KOSIJA 1 Onko sinun pakko ommella koko ajan?
Etkö voi vastata?!

PENELOPE Minä en voi puhua kanssanne.
Työ on kesken.
Minun pitää ommella.
Minun pitää keskittyä ja katsoa käsiini.

KOSIJA 2 No mitäs sinä sitten ompelet?

PENELOPE Ompelen viitan miehelleni, kotiinpaluun kunniaksi.

Kosijat katsovat toisiinsa ja naureskelevät.

KOSIJA 1 Miehellesi vai? Eihän sinulla enää ole miestä!
Luuletko tosiaan, että Odysseus vielä palaa?
Hän on ollut merellä kymmenen vuotta!

KOSIJA 3 Hän on tietenkin kuollut.
Hänhän oli mukana suuressa sodassakin.
Tai hän on hukkunut myrskyssä.
Tai haaksirikkoutunut toiseen saareen, toiseen elämään.

KOSIJA 2 Odysseus ei tule ikipäivänä takaisin!

Penelope suuttuu ja heittää ompeluksen käsistään.

PENELOPE Minä tiedän tarkalleen, mitä te haluatte!
Te haluatte, että minä unohdan hänet
ja menen uudelleen naimisiin.

KOSIJAT Niin juuri! *(nyökyttelevät, myhäilevät)*

PENELOPE Ja minun pitäisi valita sinut.
Tai sinut.
Tai sinut! *(osoittaa kosijoita vuoron perään)*

PENELOPE Mutta juurihan minä sanoin,
että ompelen viittaa miehelleni! *(kerää viitan uudelleen käsiinsä)*
Kun viitta on valmis, minä itse päätän kuka sen saa!
Kenestä tulee mieheni... *(surullisesti)*

6. kohtaus

Odysseus ja merimiehet ovat taas hiipineet lavalle. Ajelehditaan ulapalla, tuulta ei juuri ole. Odysseus tähyilee horisonttiin. Merimiehet pelaavat jotakin yksinkertaista peliä kannella, merimies 2 tähyilee partaan yli veden pintaa.

MERIMIES 3 Sinun vuorosi!

MERIMIES 1 Älähän nyt hätäile.

MERIMIES 4 Näkyykö siellä muka jotain, Odysseus?

ODYSSEUS Ei, ei mitään.

MERIMIES 4 Entä siellä, näkyykö vedessä jotain? *(sanoo merimies 2:lle)*

MERIMIES 2 Kyllä. Minä näen itseni...
Mutta tuntuu kummalliselta.
En ole tuolla veden alla ensinkään ehjä.
Olen repaleinen ja hajalla.
Väreilevä.

MERIMIES 4 Vai niin. *(pyörittää silmiään)*

MERIMIES 3 No siirrätkö vai et!

MERIMIES 1 Rauhoitu. Odota nyt vähän...

MERIMIES 2 Mutta se minä, joka on tuolla meressä,
se minä ehkä katselee tätä minää, joka olen laivassa.
Ja se meren minä ehkä ajattelee:
kylläpä tuo yläpuolinen näyttää kummalliselta,
pelkältä möhkäleeltä vain.
Missä me kaikki oikein ollaan, Odysseus?
Tuollako veden peilissä? Vai täällä?

ODYSSEUS Täällä. Vain täällä me olemme.
Tuo on vain veden välkyntää.

MERIMIES 2 Vesi välkkyi niin kauniisti... *(kurkottaa kohti pintaa)*

ODYSSEUS Veden välkkyminen voi olla vaarallista!
Se on kaunista.
Ja siksi se saa meidät unohtamaan,
että meillä on päämäärä.
Älä koskaan luota kuvajaisiin! *(Odysseus merimiehelle)*
Luota itseesi!
Ja muista. Vain täällä me olemme.
Vain nyt me elämme.

Merimies 1 tekee siirron, merimies 3 tuijottaa nappulaa, tuijottaa häntä. Taustalla puhekuoro tulee lavalle. Merimies 4 tähyilee horisonttiin.

MERIMIES 3 Mitä?!

MERIMIES 1 Minä voitin.

MERIMIES 3 Äh.

MERIMIES 4 Maata näkyvissä!

PUHEKUORO Rantatörmään heljään hietikkoon
heti laiva jo veettiin maihin.
Oli saari tuo Kirken kauneimman
mahtavan merisyöverin noidan.
Rantaan riensi sähköjen koruineen
kera neitosten palvelijaiden.

7. kohtaus

Kirken saaren rannalla. Erikoinen maisema, mielikuvituksellisia puita ja kukkia. Kirken taikalaulua kuuluu ja luonnon ääniä.

MERIMIES 1	Odysseus, onko tämä Ithaka?	
MERIMIES 4	Ithaka!	<i>(innostuu)</i>
ODYSSEUS	No, no pojat, säästäkää voimianne. Meressä on monta tuhatta saarta, mutta vain yksi niistä on Ithaka. Eikä se kyllä tämä ole.	<i>(katselee ympärilleen)</i>
MERIMIES 2	Mutta miten lämpimästi aurinko täällä paistaakaan.	<i>(haaveksien, kuin lumottuna)</i>
MERIMIES 3	Mennään maihin!	
MERIMIES 4	Tulkaa mukaan!	<i>(hyppäävät maihin)</i>
ODYSSEUS	Seis! Tulkaa takaisin!	
MERIMIES 3	Miksi muka? Mehän vain vähän vilkaistaisiin.	
MERIMIES 1	Saareltahan voisi löytyä jotain.	
MERIMIES 2	Vaikkapa salainen aarre!	
MERIMIES 4	Sinä voit vartioida laivaa, kapteeni.	
MERIMIES 3	Hei hei Odysseus.	
ODYSSEUS	Olkaa varovaisia! Ja pitäkää kiirettä takaisin. Meidän pitäisi kyllä mieluummin jatkaa jo matkaa...	

Odysseus käy pitkälleen laivaan ja jää lepäämään. Merimiehet lähtevät samoilemaan saarelle. He tutkivat maata ja puita, kasveja. Kuuluu erikoisia, viidakkomaisia luonnon ääniä, outojen lintujen laulua. Merimiehet kuulostelevat. Tuntuu kuin metsän varjot laajenisivat ja yksi merimiehistä katoaa hetkeksi näkyvistä. Toiset huhuilevat häntä ja hän harhailee taas esille. Metsästä kuuluu kuin kummallista laulua. Ja yhtäkkiä! Merimiesten edessä seisoo Kirke seurueineen.

KIRKE	Mitä te teette minun saarellani?	
MERIMIES 3	Me...me vain satuttiin purjehtimaan tästä ohi.	
MERIMIES 1	Me...me vain vilkaistiin vähän paikkoja.	

MERIMIES 2 Ohikulkumatalla ollaan.

MERIMIES 1 Ajateltiin, että jos vaikka löydetään jotain.

MERIMIES 2 Salainen aarre esimerkiksi.

MERIMIES 3 Aarre olis kiva!

MERIMIES 4 Ja tarkkaan ottaen, miten niin SINUN saarellasi.
Me ollaan nyt täällä. Löysimme tämän saaren
ja yhtä hyvin tämä on MEIDÄN sauremme.
Että, siirrypäs vähän! (yrittää marssia ohi)

KIRKE SEIS! (nostaa käden)
Minä huomaan, ettette tunne minua.
Siksi puhutte varomattomasti.
Minä olen Kirke.
Ja tässä ovat palvelijattareni. (palvelijattaret nyökkäävät)

PALVELIJATAR 1 Emäntämme on merten mahtavin noita!

PALVELIJATAR 2 Hän voi tuosta noin muuttaa teidät vaikkapa... sikapossuiksi!
Merimiehet tirskevat.

MERIMIES 2 Se juttu me on kyllä kuultu...

MERIMIES 1 Eikä uskota!

Kirke hurjistuu, hän oikaisee ryhtiään, silmät kapenevat viiruiksi ja huulet puristuvat yhteen. Palvelijatkkin kavahtavat. Yhdessä he alkavat loitsia käsillään.

KIRKE Akrabadabra ja rabadabraak, (loitsu kerää voimaa)
kohta jo sanat nuo kaduttaa! (merimiehet vaipuvat maahan)
akrabadabra ja rabadabraak
varmasti sanat nuo kaduttaa!

(merimiehet sujauttavat siankärsät naamalleen ja nousevat nelinkontin. He röhkivät ja tonkivat maata sioiksi muuttuneina)

KIRKE Johan hiljenivät mokomat!
Taidatte olla oikein kultapossuja, mitä?

PALVELIJATAR 1 Kiltit pikku kinkkuset! (rapsuttelevat possuja)

PALVELIJATAR 2 Kunnan kultapossukat!

KIRKE Mutta nyt... mars sikolättiini porsaati!

Kirke kääntyy kannoillaan ja astelee viitta hulmahtaen pois näyttämöltä. Palvelijattaret alkavat paimentaa porsaita Kirken perään ja ne seuraavatkin kiltisti, paitsi MERIMIES 3, joka luikahtaa palvelijattaren käden ali vastakkaiseen suuntaan, kohti laivarantaa. Laivan vieressä hän yrittää herättää Odysseuksen huomion. Odysseus torkkuu, mutta havahtuu porsaan tonkimiseen ja röhkimiseen. Odysseus näyttää ensin hölmistyneeltä, mutta porsas yrittää esittää ilman

puhetta, kuinka Kirke loitsi miehistön sioiksi ja Odysseus katselee tarkasti eriskummallista esitystä. Lopulta hän ymmärtää, mitä on tapahtunut.

ODYSSEUS Kirke! Merinoita!
Se on siis totta!
Voi miksi te ärsytitte häntä?!
No, olkoon, miten on, minä tiedän mitä tehdä.
Minä autan teitä. Vartioi sinä laivaa!

Odysseus astuu kulisseihin ja ilmestyy kohta jälleen esille. Kirke on myös astunut esille ja he mittailevat toisiaan katseellaan. Siat ja palvelijattaret tarkastelevat tapahtumia levottomina.

KIRKE Mitä sinä teet minun saarellani?

ODYSSEUS Minä olen seikkailija Odysseus!

KIRKE Mutta minä olen Kirke.

ODYSSEUS Kurja noita sinä olet! Pahanilmanlintu!
Olet taikonut minun ystäväni sioiksi!

KIRKE Olisitpa kuullut heidät! Sioilta he vaikuttivat.

PALVELIJATAR 1 He näyttivät sioilta.

PALVELIJATAR 2 He kuulostivat sioilta.

KIRKE Ja se oli heille oikein!
Ei loitsua edes paljoa vaadittu.

ODYSSEUS Puhu, mitä puhut.
Karskeja merimiehiä he ovat.
Eivät hienotapaisia, sen myönnän.
Mutta miehiä, eikä sikoja!
Ja miehiksi sinä saat heidät jälleen muuttaa.
Tai muuten minä vedän miekkani esille!

KIRKE Vetele tikarisi esiin ja sohaise minne tahdot.
Minäpä katoankin sillä hetkellä savuna ilmaan.
Sinä kupsahdat kumoon, kupsahdat samaan sikolättiin
sikamiehistösi kanssa.
Ja saat vain siankakkaa partaasi!

ODYSSEUS Noita!

KIRKE Totisesti! Ja mahtavin kaikista! (*Odysseus sohii, Kirke väistelee*)

ODYSSEUS Minä haluan ystäväni takaisin!

KIRKE Vie ystäväsi, hehän röhkivätkin niin mukavasti.

PALVELIJATAR 1 Eikä hajukaan ole muuttunut.

PALVELIJATAR 2 Eikä likaisuus.

Nyt tapahtuu käänne. Odysseusta meinaa alkaa huvittaa koko tilanne ja hän meinaa jo suupielestään hieman hymyillä nokkelalle ja kuvankauniille noidalle. Myös Kirke silmäilee Odysseusta, joka on kieltämättä salskea kapteeni.

ODYSSEUS Minä olen tosissani, Kirke.
KIRKE Totta kai olet.
ODYSSEUS Meidän on purjehdittava eteenpäin, purjehdittava kotiin...
KIRKE Voihan koti muuttua.
 Jospa jäisit minun luokseni hetkeksi.

Lähestyvät toisiaan ja seisovat hetken vastakkain katsoen toisiaan lumoutuneina silmiin. Kohottavat kätensä toisen käsivarrelle.

ODYSSEUS Minun kotini on Ithaka.
KIRKE No hyvä on.
 Sinä saat takaisin ystäväsi.
 Yhdellä ehdolla.
ODYSSEUS Sano ehtosi.
KIRKE Et saa unohtaa minua ja saartani.
ODYSSEUS En unohda sinua...

Tuijottavat toisiaan silmiin, pidellen käsivarresta kiinni. Palvelijattaret katselevat lumoutuneita kohtausta ja rapsuttelevat hajamielisesti sikoja. Siat alkavat taas röhkiä ja nykiä Odysseuksen ja Kirken vaatteita, jolloin he havahtuvat ja astahtavat taaksepäin. Kirke alkaa taas loihkia.

KIRKE Akrabadabra ja rabadabraak, *(loitsu kerää voimaa)*
 lempeä sydän anteeksi antaa!

Siat vaipuvat maahan ja riisuvat vaivihkaa kärsät. Kun he nousevat ylös, he ovat taas miehiä ja seisovat kahdella jalalla hölmistyneen näköisinä.

ODYSSEUS No niin. Siinähän te olette!
 Ajattelitte vähän vain vilkaista saarta, niinkö?
MERIMIES 4 Äsh, no joo.
MERIMIES 2 Eipä maksanut vaivaa.
MERIMIES 1 Tässä nyt vain jotenkin kävi näin.
KIRKE Turha rähjätä heille, Odysseus kultaseni.
 Katso mieluummin ympärillesi.
 Eikö ole ihanaa, eikö ole kaunista?
 Jäisit tänne minun luokseni. *(Kirken ääni on hunajainen)*

ODYSSEUS Niin... Täällä on kaunista.
Aurinko on lämpöinen.

Odysseus katselee hajamielisenä ja hölmistyneen onnellisena ympärilleen. Myös merimiehet katselevat samaan tapaan. Kaikki alkavat vaipua jälleen uuden loitsun alle, saaren lumoihin.

MERIMIES 1 Miksemme jäisi tänne.

MERIMIES 2 ja 4 Täällä on hyvä olla.

ODYSSEUS Odottakaa. Minun täytyy tuumia.

KIRKE Odysseus...

ODYSSEUS Minä en voi ajatella...

Kuuluu tuulen kohinaa ja Penelope tulee näyttämön reunaan ja tähystelee merelle.

MERIMIES 1 Kuuntele Odysseus. Kuuntele.

ODYSSEUS Se on Ithakan tuuli.

KIRKE Odysseus, älä mene pois.

ODYSSEUS Huomio! (kuin lumouksesta herännyt)
Menkää nopeasti laivaan miehet,
ja laittakaa se lähtökuntoon.
Minä tulen perässä

Merimiehet lähtevät kiireesti laivaa kohti ja alkavat häärätä sitä lähtökuntoon.

ODYSSEUS Kun tuuli tuli,
minä muistin kaiken.
Olin kotimatalla,
matkalla Penelopen ja Telemakhoksen luokse.

ODYSSEUS Mutta, jos olen rehellinen,
meri kauhistuttaa minua.
Se on suurempi kaikkea muuta,
aivan elävä.
Ja silti kasvoton.
Se liikkuu allani
minua tuudittaen,
välillämme vain muutama hauras lauta.

KIRKE Ei sinun tarvitse lähteä.
Minä olen sinun meresi tänään
ja huomenna
ja jokaisena päivänä.

PALVELIJATTARET Meidän luonamme sinun ei tarvitse pelätä merta.

Kirke ja palvelijattaret ympäröivät Odysseuksen ja lumous alkaa taas vaikuttaa, kunnes kuuluu merimiesten huuto. Odysseus havahtuu taas huutoon.

MERIMIEHET Pidä kiirettä Odysseus!
 ODYSSEUS Minun täytyy nyt lähteä!
 KIRKE Älä mene.
 PALVELIJATAR 1 Sinä pelkää.
 PALVELIJATAR 2 Sinä pelkää merta.
 ODYSSEUS Mutta pelon voi voittaa. Minä menen kotiin!
 MERIMIEHET Pidä kiirettä Odysseus!
 ODYSSEUS Minä tulen.

Odysseus lähtee laivaa kohti. Kirke painaa päänsä ja palvelijattaret nojaavat hänen olkapäihinsä.

ODYSSEUS Purjeet ylös!
 MERIMIES 3 Röh röh!
 MERIMIES 1 Katsokaa häntä!
 Hän ei ollut paikalla,
 kun Kirke purki lumouksen.
 Hän... jäi siaksi!
 MERIMIES 4 Tee jotakin Odysseus!
 MERIMIES 2 Palataan takaisin!
 ODYSSEUS Ei, ei enää ikinä takaisin!
 Meidän on jatkettava eteenpäin.
 On päästävä Ithakaan!
 Sinä saat pysyä porsaana.
 Sika sinne tai tänne,
 ei se maailmaa kaada.
 ODYSSEUS Hyvästi Kirke! *(huiskuttaa Kirken rantaa kohti)*
 KIRKE Kuuntele Odysseus!
 Varo jättiläisten saarta!
 Varo kyklooppeja!
 Niillä on vain yksi silmä otsallaan
 ja aina,
 aina ne ovat nälissään!

Odysseus ja merimiehet vetäytyvät verhoihin. Puhekuoro tulee lavalle.

PUHEKUORO Sointuvain seireenein
 lumolaulupa näin heidät kietoo.
 Hädin tuskin riittää neuvokkuus tuon
 kapteenin järkensä äänen.
 Vahal' korvasi sulje, maastoon kiinni köysin sä käy.

Jo karahdat vieraaseen rantaan.
Julmuus hurjimman kykloopin Polyphenoon,
mitä kauheaa voi saada aikaan.

8. kohtaus

Merellä. Seireenit tanssivat näkösälle. Niillä on linnun vartalo ja naisen pää. Kuuluu outoa laulua. Laivassaan Odysseus ja merimiehet katselevat niitä kummissaan.

MERIMIES 4 Onpa pulleita lokkeja *(ikään kuin kuiskaa muille)*

MERIMIES 3 Röh röh.

MERIMIES 2 Ovatpa ne kauniita naisia.

MERIMIES 1 Jotka osaavat lentää?!

ODYSSEUS Kuuletteko, ne laulavat oudosti.

MERIMIES 2 Onpa kaunista!
(puhuu haaveksien, meinaa kiivetä yli laidan seireenejä kohden)

ODYSSEUS Seis! Ne ovat seireenejä! *(tarttuu kiinni)*
Ne haluavat viedä meidät mukaansa.
Mereen ne haluavat meidät viedä.

MERIMIES 2 Niin ihanaa laulua! *(pyrkii irti)*

MERIMIES 1 Kaunista on. *(häinkin pyrkii kohti seireenejä, merimies 3 estää)*

MERIMIES 4 Niin ihanaa.

ODYSSEUS Pitäkää varanne!
Älkää kuunnelko niitä!
Peittäkää korvanne!
Ja silmänne!
Tekeytykää kuuroiksi ja sokeiksi.

Odysseus alkaa sitoa merimiehiä mastoon ja laittaa vahaa heidän korviinsa. Merimies 3 yrittää auttaa pitelemällä köyttä toisesta päästä.

ODYSSEUS Ei... Minähän haluan kuulla.
Minä haluan nähdä.

Odysseus alkaa lumoutua. Onneksi lumous ei vaikuta Merimies 3, joka sitoo Odysseuksen ja itsensä mastoon. Seireenit tanssivat laivan ympärillä, laulu täyttää näyttämön, kunnes lopulta he luovuttavat ja vetäytyvät näyttämöltä.

VÄLIAIKA

II näytös

9. kohtaus

Penelopen salonki. Penelope katselee merelle. Kosija 1 ja 2 astuvat sisään.

KOSIJA 1 Hohoi, onko ketään kotona?

PENELOPE Voinko auttaa sinua...? (kyllästyneesti, viileästi)

KOSIJA 1 Jaa minuako? Haluat auttaa minua.

KOSIJA 2 Tai minua, älä minua unohda.

PENELOPE Mitä teette täällä? Toivottavasti ette ole tulleet...

KOSIJA 1 (*keskeyttää*) kosimaan sinua! Niin juuri.
Tästä lähin minä suojelen sinua. (*polvistuu, yrittää ottaa kädestä*)

PENELOPE En mitenkään voisi! (vetää käden pois)
Sinun pitäisi lähteä.
Menkää kotinne, olkaa hyvät.

KOSIJA 1 (*nousee*) Hävytöntä! Tuolla tavalla ei puhuta kunnian miehelle!
Minua parempaa et mitenkään saa,
sillä minua parempaa ei olekaan.

KOSIJA 2 Odysseus ei palaa.

KOSIJA 1 Sinä odotat turhaan!
Mutta hyvä on, voin minäkin odottaa...

KOSIJA 2 Odysseus on kuollut.
Odysseus on kuollut.
Kuulitko, Odysseus on kuollut!

PENELOPE Lopeta jo!
Sinä et siitä mitään tiedä.

KOSIJA 1 Etkä tiedä itsekään.

PENELOPE Ettenkö tiedä!
Kuinka minä häntä ikävöin,
kuinka tuijotan merelle ja ompelen,
ompelen viittaani kaiken ikäväni.
Hänen viittaansa. (pois lavalta)

10. kohtaus

Kykloopin luola. Odysseus ja miehistö ovat tällä välin ajautuneet kyklooppien saarelle ja pelastautuneet luolaan. He lämmittelevät roihuavalla nuotiolla. Luolassa on kykloopin lammaslauma lepäämässä (lampaat ovat taljoja lattialla). Miehet lämmittelevät käsiään

reteästi nuotion lämmössä, Odysseus seisoo ja pälyilee ympärilleen.

ODYSSEUS Varovasti nyt!
 Ei meillä ole aikaa tämmöiseen.
 Meidän pitäisi jatkaa matkaa.
 On tarpeeksi paha,
 että nousimme maihin tähän tuntemattomaan saareen,
 mutta nytkö te haluatte lämmitellä?!
 Kas, kun ei vielä lammaspaisia!

MERIMIES 1 Paisti ei olisi pahitteeksi.

MERIMIES 2 Kapteeni, meillä on nälkä.

MERIMIES 4 Nälkä on...*(mittailee katseellaan sikaa, kuin unohtaen hetkeksi kuka se oikeasti on)*

MERIMIES 3 RÖH RÖH! *(hermostuneesti)*

MERIMIES 1 Jos ei aaltoja ja ulappaa niin kiveä ja kalliota!

MERIMIES 2 Mutta ainakin täällä on lämmin.

MERIMIES 3 Röh röh röh. *(haistelee sivummalla)*

MERIMIES 4 Hän on löytänyt jotain!

MERIMIES 3 Röh röh. *(on löytänyt padan)*

MERIMIES 4 Täällä on padallinen ruokaa! *(kaikki tulevat katsomaan)*

ODYSSEUS Ruoka kuuluu jollekin muulle.
 Minä en pidä tästä paikasta,
 nyt mennään. Tulkaa!

MERIMIES 3 RÖH! *(vastustaa ja nuuhkii pataa)*

MERIMIES 4 Mennään, mennään,
 mutta ensin syödään!

MERIMIES 3 Röh röh. *(mielissään)*

MERIMIES 2 Siinä kuulit,
 meitä on kolme kahta vastaan. *(merimiehet maistavat padasta sormellaan)*

MERIMIES 1 Kai sinulla on nälkä itselläsikin? *(menee myös tutkimaan pataa)*

ODYSSEUS On minulla nälkä!
 Mutta ei ole viisasta syödä toisten ruokaa.

MERIMIES Se toinen ei onneksi ole täällä. *(merimiehet syövät jo täyttä pätää)*
Kuuluu kolinaa.

ODYSSEUS Se toinen taitaa hyvinkin olla täällä!

Merimiehet kyyristyvät Odysseuksen taakse. Odysseus koettaa seistä rauhassa, vaikka häntäkin pelottaa. Sisään astuvat kykloopit. Heitä on kolme. Jokaisella on vain yksi silmä ja rähjäinen ja julma ulkomuoto.

KYKLOOPPI 1 Hrmh.

MERIMIES 2 Odysseus, puhu sinä!
Selitä kaikki!

ODYSSEUS Olkaas tervehdityt kunnianarvoiset isännät! (*kumartaa*)
Me olemme vain joukko kurjia kalastajia,
jotka etsivät suojaa ja pientä suupalaa.
Osoittakaa meille vieraanvaraisuutta
ja sallikaa istua tulellanne.

KYKLOOPPI 1 Osaatpa sinä haastella!

KYKLOOPPI 2 Käytät suuria sanoja.

KYKLOOPPI 3 Mutta eksyit väärään luolaan!

KYKLOOPPI 1 Me olemme kyklooppiveljekset
ja tämä on meidän yöpaikkamme.

KYKLOOPPI 2 On meidän ruoka-aikamme. (*tähyilee pataa kohti*)

KYKLOOPPI 3 Mitäs lajia te olette?

KYKLOOPPI 2 Ruokalajia...

ODYSSEUS Me olemme ihmisiä! Kreikkalaisia!
Sitkeitä ja meren suolalla pilattuja.

KYKLOOPPI 2 Suolalla silattuja! (*innostuu ja nuolee huoliaan*)

KYKLOOPPI 3 Tulkaapa tänne nuotioon... (*hieroskelee käsiään yhteen*)

Kyklooppi 1 on astunut lähemmäs Odysseusta.

KYKLOOPPI 1 Onpas sinulla paljon silmiä!

ODYSSEUS Mitä nyt kaksi.
Kaksi on.

KYKLOOPPI 2 Jokaisella kuuluu olla yksi silmä! (*pöyristyneenä*)

KYKLOOPPI 3 Yksi suuri silmä!

ODYSSEUS Ahaa, aivan.
No, siinä taitaa olla vähän eri tapoja eri maissa ja...

KYKLOOPPI 1 Ja silmän kuuluu olla keskellä otsaa! (*keskeyttää*)

KYKLOOPPI 2 Ei silmä saa olla missä sattuu pitkin naamaa.
Hyi, mitenkä ruma sinä olet!

ODYSSEUS Aivan niin, herra kyklooppi,
olipa ajattelematonta minulta
olla näin epämuodostunut ja ruma.
Onkin varmasti parasta, että lähden tästä siistiytymään.
Jos hieman väistät, ja... (Yrittää lähteä)

KYKLOOPPI 1 Ei niin nopeasti tuplasilmä.
Mistä te tänne oikein tulitte?

ODYSSEUS Tulipa veneellä ja sillä meidän olisikin hyvä nyt lähteä kiireesti,
joten... (Yrittää lähteä)

KYKLOOPPI 2 Seis! Nyt on nälkä!

KYKLOOPPI 3 Jäätte odottamaan, kun syömme. (marssii padalle)
Mitäh?! Katsokaas pojat!
Täällä oli meidän päivällisemme.

KYKLOOPPI 1 Tekö söitte meidän päivällisemme?!

KYKLOOPPI 2 Nyt ei ole muuta vaihtoehtoa,
kuin syödä teidät!

ODYSSEUS Hetkinen, hetkinen!
Me olemme aivan karmeaa ruokaa,
maistumme mädälle kalalle ja mustekalan musteelle.

KYKLOOPPI 2 Kas kun kuulostaa herkulliselta!

KYKLOOPPI 3 Kalapuikkoja ei ole saatukaan hetkeen. (nuolee huuliaan)

KYKLOOPPI 1 Mikä sinun nimesi on kalapuikko?

ODYSSEUS Ei kukaan.

KYKLOOPPI 1 Ei kukaan?!

ODYSSEUS Ei kukaan. Sinulle minä olen ei kukaan.

KYKLOOPPI 1 Onpa järkyttävä nimi.
Sekä ruma että typerä.
Miltä mahdat maistua ei kukaan?
Toivottavasti et maistu ei miltään!

MERIMIES 1 Kapteeni.
Yritetään rynnäkköä,
jospa saisimme tuon suurimman
kaadettua kumoon ja juoksisimme
äkkiä muiden ohitse.
Meitä on monta.

Ennen kuin Odysseus ehtii sanoa mitään, merimiehet ovat jo rynnänneet kohti kyklooppeja, jotka työntävät heidät kumolleen luolan lattialle. Merimiehet kyyristyvät sivummalle. Odysseus on seissyt koko ajan aloillaan, mutta asettuu miestensä vierelle istumaan.

KYKLOOPPI 1 Vai yritetään kaataa aito kyklooppi!

KYKLOOPPI 2 Vikatikki. (haukottelee, venyttelee)

KYKLOOPPI 3 Kylläpä nujakka nukuttaa.
Pikku nokoset ennen ateriala herättävät ruokahalun.

KYKLOOPPI 1 Loistava idea veliseni.

KYKLOOPPI 2 Lounas ei karkaa minnekään.

Kykloopit asettuvat lepäämään luolan lattialle oven tuntumaan. Ennen pitkää ovat syvässä unessa. Odysseus ja merimiehet nostavat kuikuilevat heitä ja siirtyvät näyttämän etureunaan kuiskuttamaan.

ODYSSEUS Siinä näitte!
Väkivalloin emme heitä voita.
Ei sitä koko ajan tapella tarvitse.
Yritetään mieluummin punoa juoni...(hieroo mielteliäänä leukaansa)

MERIMIES 1 Mitä se voisi olla?

ODYSSEUS Hmm. He ovat voimakkaita, se on totta.
Mutta silmiä on vain yksi jokaisella...
Keksin!

MERIMIES 2 Mitä?

ODYSSEUS Kun he siirtyvät hieman oven edestä,
sanotaanpa vaikka
päästämään lampaansa ulos,
me livahdamme ohi!

MERIMIES 4 Jos menemme ohi, he näkevät meidät.

ODYSSEUS Vaan eivätpä näe, jos ovat sokeita.

MERIMIES 1 Mutta silmän sokaisu herättää heidät heti.

ODYSSEUS Riittää, että he luulevat olevansa sokeita.

Odysseuksen johdolla merimiehet hiipivät sitomaan kyklooppien silmät. Välillä Odysseus nostaa sormen huulilleen, että merimiehet liikkuvat hiljaa. Sitten hän neuvoo äänettömästi heidät lampaantaljojen luo ja jokainen nostaa selkäänsä yhden taljan.

He tömistävät jaloillaan, jolloin kykloopit heräävät.

KYKLOOPPI 1 Mitääh!

KYKLOOPPI 2 Minä en näe?

KYKLOOPPI 3 Olenko minä hereillä?

KYKLOOPPI 1 Vieritä kivi luolan suulta!
Tarvitaan valoa!

Kykloopit siirtävät (näkyvätöntä) kiveä. Odysseus ja merimiehet lähtevät jonossa kulkemaan heidän ohitseensa lampaantaljat selässään. Kykloopit ovat kuitenkin vielä tiellä.

KYKLOOPPI 1 Ei kukaan! Se oli ei kukaan! (muistaa yhtäkkiä)

KYKLOOPPI 2 Mitäh?

KYKLOOPPI 1 Ei kukaan!

KYKLOOPPI 2 Mitä sinä höpötät.

KYKLOOPPI 1 Meitä on petetty!

KYKLOOPPI 3 Kuka on pettänyt?

KYKLOOPPI 1 Ei kukaan!

KYKLOOPPI 3 MITÄ!

KYKLOOPPI 1 EI KUKAAN!

Odysseus määkii kuin lammas.

KYKLOOPPI 3 Lampaat on päästettävä ulos, väistykääs.

ODYSSEUS Noniin pojat!
Nyt mentiin.

Kyklooppi 3 koettelee lampaiden selkävillaa, kun ne kävelevät ohi. Kaikki merimiehet ja Odysseus pääsevät ohi ja pakosalle.

KYKLOOPPI 3 Lampaita ne vain olivat.

KYKLOOPPI 1 Nyt täytyy etsiä eikukaan!

KYKLOOPPI 2 Kuuletkos eikukaan?!

KYKLOOPPI 1 Ei kukaan voi huijata minua! Ei kukaan voi voittaa minua!
Ei kukaaaaaan!

Kyklooppi 3 onnistuu saamaan huivin silmiltään ja menee auttamaan kavereitaan.

Hölmistyneinä he katsovat toisiaan ja ryntäävät verhoihin. Puhekuoro astuu lavalle.

PUHEKUORO Zeus paiskasi salamansa kohti laivaa
joka kääntyi kallelleen.
Myrsky riepotti sankarimme armoilleen,
kunnes vaipui laivansa alle veen.
Kuin ihmeen kaupalla vaara vältettiin,
ja keulan kappaleilla rantaan karahdettiin.

11. kohtaus

Penelopen salissa. Penelopella on valmis viitta käsissään, hän tähyilee alakuloisena merelle. Telemakhos tutkailee valkoista lokin sulkaa omissa ajatuksissaan. Kosijan ääni kuuluu verhoista, johon Telemakhos havahtuu.

KOSIJA 1 Penelopee, oi Penelopee!

TELEMAKHOS Nyt ne taas tulevat.
Voi äiti, miksi sinä et aja heitä pois?

PENELOPE Ei se käy poikani,
on kulunut liian pitkä aika.
Viitta on valmis.
Sen kantaja tulee olemaan sinun isäsi.

TELEMAKHOS Mutta minä näin isästä unta!

PENELOPE Se oli unta se.

TELEMAKHOS Mutta minä muistan sen.

PENELOPE Unelmointi ei auta.

TELEMAKHOS Minä menen rantaan vähäksi aikaa.

PENELOPE Minä otan kosijani vastaan.
Minä kerron heille, että viitan saa se joka suorittaa kokeeni.
Hänestä tulee arvoiseni aviomies.

Telemakhos lähtee keskemälle näyttämölle, merenrantaan, johon Odysseus on hiipinyt ja asettunut rantahiekalle makaamaan aaltojen tuomana. Telemakhos vaeltelee rannalla, kunnes näkee hahmon maassa. Odysseus on ajalehtinut merellä niin kauan, että naama on paahtunut tummaksi, tukka on takussa ja parta kasvanut. Telemakhos ei tunnista isäänsä eikä isä poikaansa. Telemakhos herättelee maassa makaavaa hahmoa.

ODYSSEUS Missä minä olen?!
Mikä saari tämä on?

TELEMAKHOS Ithaka tietenkin.

ODYSSEUS Ithaka! (Odysseus nousee ylös)
Minä olen tullut kotiin!

TELEMAKHOS Oletko sinä ollut kauan poissa?

ODYSSEUS Liian kauan!
Tunnetko ketään sen nimistä kuin Penelope?

TELEMAKHOS Tunnen tietenkin. Minun äitini on Penelope.

ODYSSEUS Äitisi? Oletko sinä Telemakhos?

TELEMAKHOS Olen.

ODYSSEUS Tiedätkö sinä, kuka minä olen?

TELEMAKHOS Sinä olit minun unessani viime yönä.
Sinä olet minun isäni!

ODYSSEUS Poika! *(ojentaa kädet syleilyyn)*

TELEMAKHOS Isä! *(ojentaa kädet ja syleilevät, pyörivät ympäri)*

TELEMAKHOS Isä, oletko sinä taitava äidin keksimissä kokeissa?
Taitava jousiammunnassa?
Taitava arvoituksissa?

ODYSSEUS Paras kaikista!

TELEMAKHOS Sitten meillä on kiire!
On tehtävä näin... *(kurottaa kuiskaamaan Odysseuksen korvaan tilannetietoja)*

ODYSSEUS Johan ovat kosijat röyhkeitä! *(Telemakhos jatkaa supatusta)*
Mutta hehän tuntevat minut, jos osallistun!

TELEMAKHOS Eivät he tunne!
Sinä olet aivan eri näköinen
kuin vuosia sitten,
olet aika tavalla reissussa rähjäntynyt
suoraan sanottuna.

Penelope ja kosijat tulevat näyttämölle. Penelopella on Odysseuksen vanha jousi ja nuolia.

PENELOPE Ensimmäinen koe on ampua
nuoli kahdentoista kirveen lomasta,
yhdenkään kaatumatta.

KOSIJA 1 Helppoa!

KOSIJA 2 Kas Telemakhos! Sanopas päivää poika!

KOSIJA 3 Ja mikä kerjäläinen!
Hus, häivypäs.
Haisetkin ihan sialta.

ODYSSEUS Varsinaisten kultapossujen seurassa olenkin matkannut.
Arvoisa rouva,
kunniakkaat herrat!
Kurja kerjäläinen pyytää lupaa
osallistua kilpaan leipäpala palkkana.

KOSIJA 1 Sinäkö halpa ukko?

KOSIJA 2 Älä tule liian lähelle.

PENELOPE Kaikki halukkaat on otettava kisaillemaan.

KOSIJA 3 Naurettavaa!
Mutta kohtapa häviät.

Penelope ojentaa jousen kosijalle toisensa perään, mutta he eivät ole pidelleet asetta ennen kädessään. Ampuminen ei suju, he eivät saa jäykkää jännettä jännitettyäkään.

Kun Odysseus saa jousen, jännittää hän janteen helposti ja ampuu nuolen pyydettyyn maaliin. Kosijat kiristelevät hampaitaan onnenpotkulle.

KOSIJA 1 Johan kävi ukolla tuuri!

KOSIJA 2 Me löysäsimme janteen joustavaksi.

KOSIJA 3 Onneksi on vielä arvoituksia.

PENELOPE Minun mieheni jousella on ammuttu.
Nyt on jäljellä ratkaiseva koe.
Arvoitus.
Minun mieheni on kuultava se minun huuliltani,
niin sanovat säännöt.
Oletko valmis?

Penelope katsoo tutkivasti Odysseusta ja osoittaa sanansa vain hänelle. Kosijat ovat rivissä taaempana. Alkaa kuulua hiljalleen voimistuvaa meren kohina, aaltojen ääntä.

ODYSSEUS Minä olen valmis, kaunis Penelope.

PENELOPE Se arvoitus kuuluu näin:
Mikä on suurempi kaikkea muuta,

rannaton,
aivan elävä,
ja kasvoton silti.
Se allasi liikkuu sinua tuudittaen,
välissänne vain muutama hauras lauta.

Astuvat toisiaan kohti. Penelope nostaa viitan Odysseuksen harteille. Telemakhos seisoo heidän välissään ja ojentaa käden kummallekin, he tarttuvat poikansa käsiin ja katsovat yleisöön hymyillen. Kaikki näyttelijät tulevat heidän taakseen riviin, tarttuvat toisiaan kädestä ja katsovat yleisöön.

KAIKKI Ihana meri on vaarallisin nähdä.
se herättää tulevien seikkailujen janon.
Mitä on tapahtunut sadussa, on tapahtuva minullekin.

Ihmeellinen meri

Edith Södergran

Kummalliset kalat liukuvat syvyydessä,
tuntemattomat kukat loistavat rannalla;
olen nähnyt punaista ja keltaista ja kaikki toiset värit –
mutta ihana meri on vaarallisin nähdä,
se herättää tulevien seikkailujen janon:
mitä on tapahtunut sadussa, on tapahtuva minullekin.

Odysseus oiva, kunnia akhaijien
Laskeos kuulemaan lauleloamme
Eip' ole purtt' ohi laulua kuuntelematta
huuliltamme mi' soi hunajaisna

O dios hypsimelathron echôn kratos aien atéres
Astron é eliu te selenaiés te merišma
Pandamatôr pyripnus pâsi zoioisin enaušma
Hypsiphanés aithér košmu stoicheion ariston
Agla on ô blastema selasphoron asterophenges
Kikleskôn litomai sé kekrámenon eudion einai.